

Dne 24. listopadu 1799 byl v kostele sv. Petra a Pavla v Petrovicích u Sedlčan oddán osmnáctiletý Josef Holub - Hácha z vesnice Velké u Milevska s Annou Lesákovou, dcerou sedláka z Hrazánek čp. 4. Sňatkem tímto se Josef Holub přiznal na statek Lesákův. Pocházel ze statku č. 22 ve Velké. Narodil se tu 23. dubna 1781. Na křestním listu je uveden jmény: Holub - Hácha - Ermis. Otcem jeho byl Václav Holub (Hácha-Ermis), narozený ve Velké 6. září 1748, syn Martina Háchy a jeho manželky Kateřiny. Matka Josefa Holuba-Háchy slula Anna. Na statku se však říkalo nejen „U Holubů“, nýbrž také „U Háchů“ anebo „U Ermisů“ podle dřívějších majitelů.

Vesnice Velká leží západně od Milevska, Hrazánky pak na sever odtud. Okresem patří Hrazánky do Milevska, kdežto farností do Petrovic, které leží těsně při hranicích okresu a patří již k Sedlčanům.

Josefu Háchovi podle statku ve Velké zůstalo i jméno Holub či Ermis. Jejich statek čp. 22 ve Velké byl později rozdělen a vytvořeno z něho ještě čp. 24. Jméno Ermis se však na statku udržuje dodnes, ačkoliv majetek přešel dávno již do rukou jiných.

Josefu Holubovi - Háchovi a jeho manželce Anně v Hrazánkách se narodilo několik dětí, z nichž však většina v útlém mládí zemřela. Byla to 26. II. 1802 Josefa, 12. IV. 1803 Josef, 18. VII. 1805 Anna, 26. VIII. 1807 Jan Nep., 12. V. 1810 Josef, 17. X. 1812 František Xav., 2. V. 1814 Karel, 3. XI. 1816 Václava a 5. V. 1820 Mariana.

Jako otec těchto dětí je v matrice petrovické uváděn Josef Holub, sedlák z Hrazánek čp. 4. U děčka Josefa, nar. 12. V. 1810 je rovněž otec zapsán jako Josef Holub, sedlák z Hrazánek č. 4, ale nad tímto jménem je připsáno také starým rukopisem slovo Hácha. Jako matka je zapsána Anna, dcera Václava Lesáka, výminkáře z Hrazánek č. 4, a matky Magdaleny, oba poddaní do Orlíka. U Františka a Karla je opět jako otec zapsán Josef Holub, kdežto u Václava, nar. 3. XI. 1816, je již jako jméno otce zapsáno jediné jméno Josef Hácha, sedlák a spolu rychtář v Hrazánkách č. 4, poddaný k Orlíku, a matka Anna roz. Lesáková. V zápisu o narození dcery Mariany dne 5. V. 1820 je pak uvedeno jméno otce takto: Otec Josef Hácha neb Lesák, sedlák Hrazánky čp. 4, poddaný do Orlíka. Rod Lesákův byl na statku č. 4 v Hrazánkách od pradávna. Při roce 1700 se zde připomíná Pavel Lesák. Statku se říkalo a dodnes ještě říká U Lesáků, a stejně byl i sedlák nazýván Lesák, ať se jmenoval jakkoliv jinak. Josef Holub - Hácha zemřel v Hrazánkách 18. dubna 1842 ve věku 64 roků a byl pohřben 20. dubna na starém farním hřbitově v Petrovicích.

Statek přešel na syna Jana, který používal již jediné jména Hácha. Tento sedlák Jan Hácha byl dědem p. presidenta dr. Emila Háchy. Tak jako jeho otec, byl i on rychtářem staré rychty v Hrazanech, ke které za dob patrimoniálního úřadu na Orlíce patřivala ještě obec Klisín. Jan Hácha byl r. 1848 určen za náhradníka zemského sněmu. Jan Hácha převzal statek po otci a oženil se s Annou, dcerou Jana Jakeše, sedláka z Branišovic (okres Milevsko) č. 4, a matky Veroniky roz. Koudelkové ze Stráže č. 4. Jako jejich děti jsou v matrice zapsáni: 24. IX. 1832 Josef Hácha (otec Emila Háchy), 21. XI. 1834 František Hácha, 3. II. 1838 Jan Hácha, 5. IV. 1840 Josefka, 11. I. 1843 Ignác, 20. VIII. 1845 Jan Křtitel, 12. I. 1847 Marie, 20. VIII. 1848 Václav, 1. XII. 1849 Anna (později provdaná Danková).

Nejstarší syn, Josef Hácha, odešel na studie, což svědčí o velkém rozhledu uvědomělého rychtáře hrazanského, který své dítě poslal do světa za vzděláním. Syn tento se stal berním úředníkem, a když působil v Trhových Svinech, narodil se mu tam syn Emil, pozdější president. Rodný statek v Hrazánkách převzal druhý syn, František Hácha.

Dcera Josefka se provdala za tkalce Františka Šittlera z Jistebnice a stala se matkou syna Eduarda, pozdějšího kaplana v Petrovicích, pak faráře na Žižkově a konečně kanovníka na Vyšehradě. Spolu s biskupem dr. A. Podlahou popsal Ed. Šittler historické památky okresu milevského a sedlčanského.

O prázdninách jezdil na návštěvu k dědečkovi Janu Háchovi jeho vnuk Emil Hácha a jeho nejlepším přítelem zde býval bratraneček Eduard Šittler. Spolu chodili do lesa, na pole a prožívali radostné chvíle bezstarostného mládí.

Dědeček obou hochů se dočkal vysokého věku. Zemřel 5. května 1891 ve stáří 85 let a pohřben byl 7. května na nový hřbitov v Petrovicích. Tehdy právě již v Petrovicích kaplanoval Eduard Šittler (od r. 1887 do r. 1892), a ten dal svému dědovi postavit na hrob pěkný kříž s nápisem: Jan Hácha, rolník z Hrazánek, 1807 - 1891. Babička p. presidenta, Anna Háchová, manželka Jana Háchy, zemřela v Hrazánkách 11. XI. 1875 a pohřbena byla na starém hřbitově petrovickém 14. listopadu.

Rolník František Hácha na statku čp. 4 v Hrazánkách však dlouho nehosподаřil. Dostal zánět plic, jemuž podlehl 17. srpna 1883 ve věku 49 let. Byl dvakrát ženat. Na statku zůstala hospodařit jeho druhá žena, což nebylo rodně ku prospěchu. Proto převzal statek starší syn Eduard Hácha, který se na jaře r. 1888 oženil s Annou Rozhoňovou, dcerou rolníka ze Zbelítova u Milevska. Druhý syn, František, se přiznal do Zahrádky Mladotovy a padl ve světové válce. Dcera Josefa se provdala za krejčího Šimečka ze Lhoty Pechovy, a když pak zemřela, vzal si ovdovělý její sestru Antonii.

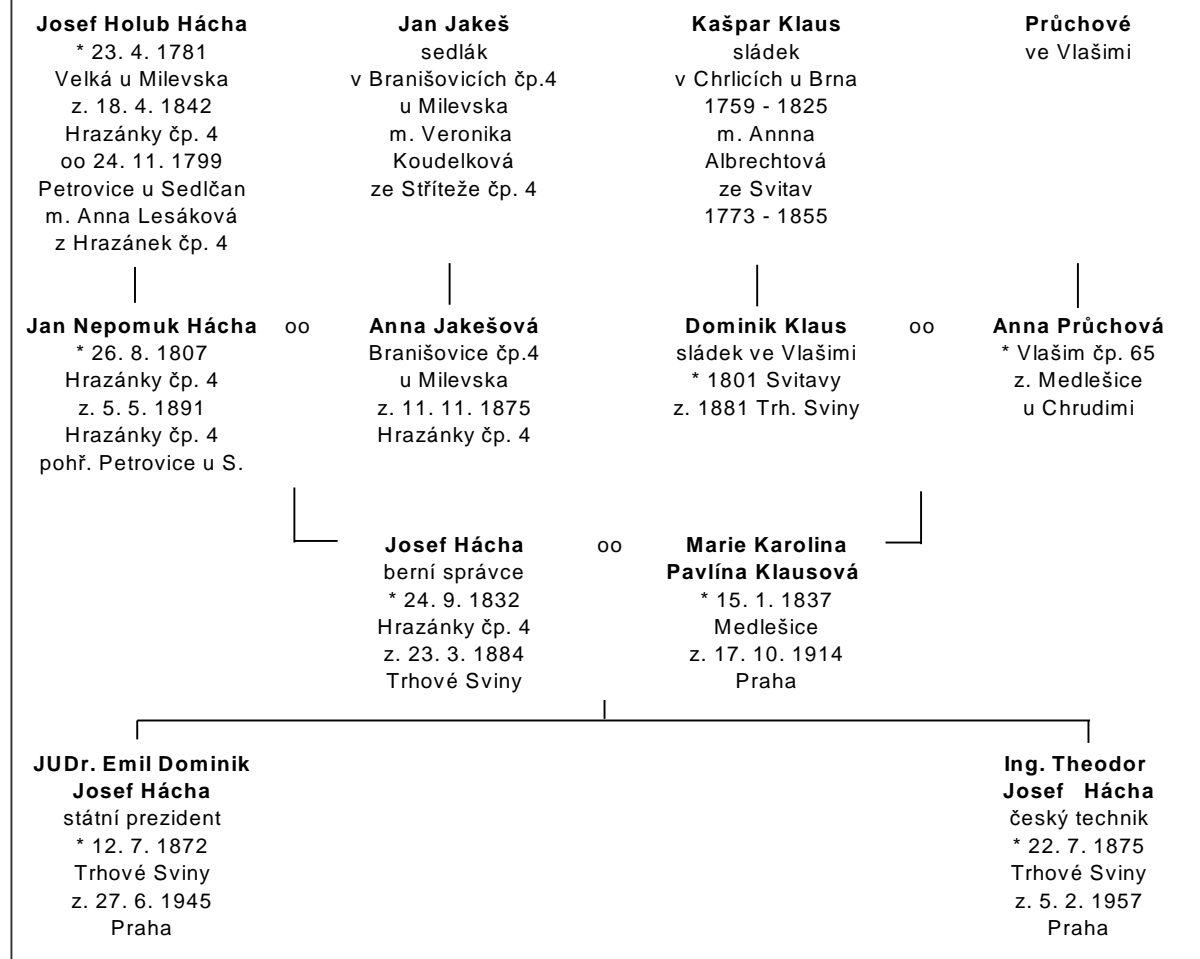
Eduardu Háchovi se však nedařilo dobře. V roce 1898 odprodal část pozemků a obytné stavení čp. 4, pro sebe si pak na místě bývalých dřevěných komor postavil nové stavení, které dostalo číslo 13. Tím byl statek rozdělen na dvě čísla. Roku 1905 Eduard Hácha prodal i zbývající část statku. Statkem čp. 4 vedla veřejná cesta, která je dosud v užívání. Jdeme-li po ní, máme po pravé straně chalupu č. 4, bývalé obytné stavení statku, proti sobě chalupu čp. 13, vlevo pak stáje. Na prostranství mezi těmito budovami je malý rybníček. Rozloha prostorného dvora svědčí, že zde býval velký statek. Stavení čp. 4 je dnes však „obráceno“, vchod vedoucí do bývalého dvora byl zazděn a zřízen na druhé straně do zahrady a nového dvorečka s příslušnými hospodářskými kůlnami a chlévy. Ke statku Lesákovu patřivala pole východně od Hrazánek, táhla se po mírném svahu až k potoku Petrovickému, odtud pak opět stoupala a zabrala svah při silnici milevsko - petrovické, počínaje u km 8.2 až téměř k nové silnici, odbočující ke Hrazanům. Rovněž i louky pod těmito pozemky bývaly Háchovy, i pole v Plužinách, za lukami, vedle bývalé cihelny.

O dědovi p. presidenta se vypravuje, jakým býval praktickým hospodářem. Vedl statek dobře i v stáří, kdy mu zrak přestával sloužit. Věděl na příklad, kolik na tom nebo onom poli je brázd, a když poslal kočího orat pole v Plužinách, kde bylo bramboriště, nakázal mu přesně, kolik má udělat záhonů a kolik brázd bude každý záhon mít. V kraji se vypravuje, jak Emil Hácha při svých návštěvách u dědečka v Hrazánkách konával polní práce. Lid si ukazuje pole na Skalištech a na Roudnici, kde pracoval.

Na fotografiích jsou Josef a Marie Háchovi, rodiče JUDr. Emila Háchy a Ing. Theodora Háchy (autora rodopisné studie).

Předkové bratří Háchů

Skromný štůsek háchovské literatury vzrostl až po roce 1990

Pocta k šedesátým narozeninám Dr. Emila Háchy. Sborník knihovny právnické fakulty Komenského univerzity v Bratislavě. Redakce J. Hoetzel, Bratislava 1932.

B. Palkovský, Emil Hácha. President Česko - Slovenské republiky. Právník a státník. Orbis, Praha 1938.

Olga Votočková - Lauermannová, President Dr. Emil Hácha. Poslední události. Praha 1939.

Jihočech Emil Hácha. Obraz domova, rodu a života pana státního presidenta, vydaný v roce jeho sedmdesátých narozenin. Sborník uspořádal Karel Hájek za pomoci Theodora Josefa Háchy, Adolfa Hrubého, Josefa Klimenta, Josefa Kytky a Josefa Menzela s grafickou úpravou Jiřího Trnky. Kniha vyšla v Jihočeském vydavatelství a nakl. v Budějovicích, tiskem a nákladem C. A. T. v Praze a v Budějovicích. Budějovice 1942.

František Sekanina, Doktor Emil Hácha. Školní nakladatelství pro Čechy a Moravu, Praha 1943.

Vladimír Kadlec, Podivné konce našich presidentů (3. kapitola: Emil Hácha - Z hradu do pankrácké věznice, s. 65 - 95). Kruh Hradec Králové 1991.

Pavel Kosatík, Osm žen z Hradu (v kapitole o M. Háchové - Žena která zemřela příliš brzy, s. 142 - 148). Mladá fronta Praha 1993.

Dušan Tomášek - Robert Kvaček, Causa Emil Hácha. Themis Praha 1995.

Tomáš Pasák, JUDr. Emil Hácha (1938 - 1945). Horizont Praha 1997. PhDr. Tomáš Pasák CSc., (6. 6. 1933 - 26. 10. 1995) v závěru monografie zmiňuje, že plánované uveřejnění genealogického stromu Háchova rodu ztroskotalo na protichůdných údajích o generaci Háchova děda Jana. Případným zájemcům o detailnější studium prezidentových předků nedoporučuje používat knihu Votočkové-Lauermannové (1939), která obsahuje zcela prokazatelné omyly.

Vít Machálek, President v zajetí. Život, činy a kříž Emila Háchy. Regulus Praha 1998.

Dušan Tomášek - Robert Kvaček, Obžalována je vláda. Themis Praha 1999.

Ivana Hutařová, Povolání otce: Prezident republiky. Osudy dětí našich presidentů (v kapitole o prezidentově dceři Miladě - Zastupující první dáma s. 57 - 65). Petrklíč Praha 2000. Publikace obsahuje rovněž některá přinejmenším úsměvná tvrzení, např. „... prezident byl syn sládka v Trhových Svinech, ... povolání sládků se v Háchově rodině dědilo po desetiletí a kdo nebyl sládkem, byl lesníkem ...“ (Red.)